

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelman hankkeet Ylöjärvi 2021

Perusturvalautakunta 25.01.2022 § 10
76/00.01.05/2022

Valmistelija

Hankekoordinaattori Suvi Saarinen

Hankkeiden yleiskuvaus

Pirkanmaan kuntien sosiaali- ja terveystoimen, pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialuetta valmistelea Pirkanmaalla väliaikainen toimielin (Vate). *Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma* " on osa hyvinvointialueiden valmistelua.

Pirkanmaalla on käynnissä "Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hanke" (PirSOTE 2020-2022). Ylöjärven kaupunki on mukana Pirkanmaan liiton hallinnoimassa toteutuksessa yhdessä Taysin perusterveydenhuollon yksikön, sosiaalialan osaamiskeskuksen (Pikassos) sekä muiden Pirkanmaan kuntien kanssa. Hankkeen tarkoituksena on kehittää perustason sosiaali- ja terveyspalveluja Pirkanmaan maakunnan alueella.

Vuoden 2021 loppuun asti oli käynnissä sote-rakennemuutostusta tukeva KOMAS eli Kohti maakunnallista sotea -hanke. Osiossa valmisteltiin sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä, tiedolla johtamista, tieto- ja viestintätekniikkaa (ICT), henkilöstöasioita sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI). KOMAS-hankeosuuteen kuului alue-Pegasos-hanke sekä sosiaalipalveluiden Kanta-liittymiset.

KATI-ohjelmassa (2021-2022) kehitetään teknologian hyödyntämistä iäkkäiden ihmisten kotona asumisessa, kotihoidossa ja kotiin tuotavissa palveluissa. Ohjelmassa otetaan käyttöön ja kehitetään kotona asumista tukevaa teknologiaa. PirKATI-hankkeen ja Pirkanmaan Tulevaisuuden sote-keskus kehittämisohjelman (PirSOTE) tavoitteet tukevat toisiaan. PirKATI -hanketta hallinnoi Tampereen Kaupunki.

Hankkeiden toiminta-aika on nyky muodossaan vuoden 2022 loppuun asti. Työskentelyn tueksi on laadittu hankekohtaiset toimeenpanosuunnitelmat sekä nimetty omat kehittäjätiimit. Toimeenpanosuunnitelma Ylöjärven PirSOTE-hankkeessa sisältää myös viestintä -ja arviointisuunnitelman.

Kehittämistyötä tehdään muidenkin kehittämishankkeiden (liite), kuten POIMI-poikkeaa MIELIPOINTTIIN ja Pirkanmaan työkyky -hankkeiden kanssa. Vuonna 2022 on alkamassa uusi Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille 2021–2023 -hanke, missä Ylöjärvi on myös mukana.

PirSOTE = Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -valtionavustushanke
PirKATI= Kotona asumisen teknologiat ikäihmisille -hanke
KOMAS = Kohti maakunnallista sotea -hanke

Edistymisraportti vuosi 2021

Ylöjärvellä PirSOTE- ja KOMAS -hanketyö alkoi lokakuussa 2020 järjestymisellä ja kehittäjätiimien nimeämisellä. PirKATI-hankkeessa järjestäytyminen tapahtui

syksyllä 2021, hankkeen toiminnan alettua loppukeväästä. Yhteensä hankkeissa on mukana noin 50 kaupungin työntekijää ja 100% PirSOTE-hankekoordinaattori. Kehittäjätiimien lisäksi hankkeissa on mukana kokemusasiantuntijoita sekä kuntalaisia neuvostovierailujen, kyselyisen ja asiakasraadien kautta. Osallisuus (liite) on yksi Ylöjärven kehittämishankkeiden tärkein arvo. Maaliskuussa 2021 toteutettu informatiivinen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen kysely antoi taustalle arvokasta tietoa ja vastauksia on hyödynnetty kaikessa sote-kehittämisessä.

PirSOTE- hankkeen kehittämistyö etenee suunnitellusti. Pääpaino on ollut perustason sosiaali- ja terveyspalveluiden nykytilan kuvauksessa, kaupungin asukkaiden ja henkilöstön kuulemisessa sekä olemassa olevien toimintamallien jalostamisessa sekä toimeenpanossa. Palvelujen saatavuuden ja yhtenäisyyden vahvistamiseksi on otettu käyttöön Pirkanmaan yhteinen päivystysapu puhelin 116117 sekä sähköinen Omaolo- palvelu ja valmisteltu etävastaanotto- ja konsultaatioiden käyttöönottoa. Lisäksi on koottu sähköisiä palvelutarjottimia, joihin on nivottu kiinteäksi osaksi valtakunnalliset sähköiset palvelut ja järjestöjen palvelut. Avosairaanhoidossa on kehitetty vastaanottomallia ja osallistuttu Hyvä vastaanottomalli-koulutukseen. Perheiden palveluja on tarkasteltu perhekeskuksen edellyttämällä tavalla. Perustason palveluissa on kuvattu aikuisten mielenterveys- ja päihdetyön toimintamallit, fysioterapian suoravastaanottomalli (selkä), ikääntyneiden kuntoutuksen toimintamalleja, pitkäaikaistyöttömien palvelupolku, elintapaohjauksen palvelupolut sekä lapsiperheiden matalan kynnyksen palveluohjaus. Monialaisen yhteistyön käytänteitä on tarkasteltu ja kehitetty eri yhteyksissä ja aloitettu monialaisen yhteistyön pilotti perustason mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Toimintamalleista osa on jo kuvattu Innokylään.

KOMAS -hankkeessa valmisteltiin alueellisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä ja kehitettiin tieto- ja viestintätekniikkaa (ICT). Ylöjärvellä saatettiin Alue-pegasos -hanke päätökseen, sosiaalipalveluiden Kanta-liittymiset toteutettiin ohjeen mukaisesti, sekä otettiin käyttöön jo yllä mainittu sähköinen Omaolo -palvelu, sekä Hoituki-alusta ammattilaisille. Lisäksi laajennettiin sähköisten asiointikanavien ja palvelujen, kuten Videovisiti -etäpalvelun ja Zoturi-palvelujen käyttöä. KOMAS-hanke eteni Ylöjärvellä samaan tahtiin maakunnan kanssa, mutta hankkeen loppumetreillä aikataulu osoittautui tiukaksi ja tästä syystä tuloksien laajuus ei täysin vastannut tavoitteita. Jatkossa KOMAS-tehtävien yhteensovittaminen hyvinvointialueen toimeenpanoon on tärkeää.

PirKATI-hankkeessa on osallistuttu yhteisiin työpajoihin ja työryhmiin. Kilpautuksiin osallistutaan hankkeen tavoitteiden mukaisesti mm. lääketurvallisuutta tukevan teknologia. Yhteisesti koottiin toimintamalli teknologian käyttöönotosta. Ylöjärvellä pääpaino on etähoiva- ja etäkuntoutuksen toimintamallien kehittämisessä ja kokeilujaksoissa olemassa olevia resursseja hyödyntäen. Osana hanketyötä toteutettiin *Kotihoidon asiakkaiden psyykkisen toimintakyvyn tukeminen etäpalvelu-* kokeilu, jota on tarkoitus laajentaa vuoden 2022 aikana. Toimintamalli on kuvattu Innokylään.

Ylöjärveltä on osallistuttu kaikkien edellä kuvattujen hankkeiden maakunnallisiin työpajoihin ja kehittämiskohteisiin. Toimeenpanot ovat edenneet vähintäänkin samassa tahdissa muiden kuntien kanssa. Haasteita hanketyössä on ollut erityisesti hyvinvointialueen rakentamisen sekä tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - hankkeen yhdistyspintatyöskentelyssä. Pitkittynyt koronatilanne vaikuttaa terveydenhuollossa hoitovelkaan ja myös kehittämistyön ajan käyttöön, sillä suurin osa henkilöstöstä teki kehittämistyötä perustyön ohessa.

Vuoden 2022 painopisteet ovat pysyneet pääosin samoina, mutta myös uusia kehittämiskohteita on PirSOTE-hankkeessa nostettu esille, kuten kuntoutus, hoitoon pääsyn parantaminen, lastensuojelu ja alle 25 v. maksuttoman ehkäisyn hoitopolku.

Olennaista on kehittämisen monialaisuus, tiivistäminen ja toimintamallien yhteensovittaminen. Tähän Ylöjärven hanketyössä on jo hyvä pohja olemassa ja hankkeita tarkastellaan jatkossakin myös kokonaisuutena.

Liitteet	nro 7 / sote-uudistuksen kaksi eri johtamiskokonaisuutta nro 8 / osallisuuden tasot tulevaisuuden sotekeskuksen kehittämisessä nro 9 / käynnissä olevia muita hankkeita
Esittelijä	Terveys- ja sosiaalijohtaja
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta merkitsee tiedokseen vuonna 2021 tapahtuneen hanketyön.
Päätös	Hyväksyttiin.
